

Apri Yon Dyagnostik Timè Nan Sèvo Oswa Mwèl Epinyè

Timè nan sèvo ak mwèl epinyè yo se mas selil ki pa nòmal andedan sèvo a oswa kolòn vètebral la. Yo ka fè li difisil pou nè nan sèvo ak mwèl epinyè an travay nòmalman pou kontwole kijan rèz kò a fonksyone. Si yo te di w gen kansè nan sèvo ak mwèl epinyè, ou te pwobableman deja fè eskanè ak yon byopsi (yon tès ki pran kèk tisi pou verifye prezans kansè). Gen lòt tès ki te ka fèt sou selil kansè yo pou verifye kèk pwoteyin ak chanjman jèn ke yo rele byomakè. Ou te ka fè lòt pwosedi tou pou w konnen si kansè a te pwopaje. Tès sa yo ede doktè w konnen ki tip kansè sèvo ak mwèl epinyè ou genyen, ki stad li ye, ak ki tretman ki ta ka ede.

Tip timè nan sèvo oswa mwèl epinyè

Timè sa yo pran non pati nan sèvo a oswa mwèl kote timè a fòme. Se pa tout nan yo ki kansè; gen kèk ki benen oswa ki pa kansè. Gen kèk nan yo ki se tip melanje. Tip ki pi komen yo se:

- Astwositom
- Oligodendrogliom
- Ependimom
- Menenjiom
- Mediloblastom
- Schwanom oswa nerilemom

Tretman pou timè nan sèvo oswa mwèl epinyè

Timè nan sèvo ak mwèl epinyè ka souvan difisil pou trete. Tretman ou pral depann de ki tip timè ou genyen, kote li ye, gwoès li ye, ak stad li (vitès devlopman ak pwopagasyon li). Opsyon tretman w yo pral depann tou de rezilta tès sou selil kansè yo, sante w, ak preferans pèsònèl ou yo.

Chiriji se premye tretman pou pifò moun ki gen yon timè nan sèvo oswa mwèl epinyè. Tip chiriji a depann de tip timè a, kote li ye, ak gwoès li ye.

Si timè a benen, chiriji an ka sèlman tretman ki nesesè. Si lòt tretman nesesè, yo ka enkli radyasyon, chimyoterapi ak terapi sible, ak chan tretman timè (TTFields) oswa terapi chan elektrik. Ou ka bezwen plis pase yon tip tretman. Plizyè tretman ka itilize pou ede anpeche oswa soulaje sentòm timè nan sèvo ak mwèl epinyè. Pafwa, yo bay yo ansanm ak lòt tretman. Doktè w pral ede w deside ki tretman ki pi bon pou ou.

Asire w ke w mande:

- Ki tip timè mwen genyen?
- Ki kote timè a ye?
- Ki gwoès timè a ye? Ki vitès devlopman pwobab li?
- Ki tretman ou panse ki pi bon pou mwen?
- Ki objektif tretman an?
- Èske tretman an ap enkli chiriji?
- Èske yo ka retire tout timè a? Si se pa sa, poukisa?
- Èske m ap bezwen lòt tip tretman tou?
- Èske m bezwen kale tèt mwen?

A kisa pou m atann mwen anvan ak pandan tretman an

Ekip swen kansè w la pral eksplike w plan tretman w lan. Ekip sa a ka gen ladan diferan doktè, enfimye, ak lòt pwofesyonèl swen sante, tou depann de tip tretman ou bezwen an. Pa egzanp, si ou bezwen radyasyon, ou pral travay avèk yon onkolojis radyasyon pou konnen a kisa pou atann ou anvan, pandan, ak apre tretman an. Si w bezwen lòt tip tretman, ekip swen kansè w la pral eksplike w kijan yo bay li, ede w prepare pou li, swiv kijan w ye, epi ede w ak nenpòt efè segondè. Ou ka gen pou fè tou analiz san, eskanè, oswa lòt tès nan sèten moman pou verifye efikasite tretman w lan.

Se pa tout moun k ap fè tretman pou yon timè nan sèvo oswa mwèl epinyè ki pral gen menm efè segondè yo. Pa egzanp, yon moun ka resevwa radyasyon sèlman si chiriji pa ka fèt. Efè segondè tretman sa a diferan de efè segondè tretman chiriji, chimyoterapi, oswa terapi sible. Epi moun kap resevwa menm tretman an ka gen efè segondè diferan.

Asire w ke w mande:

- Ki efè segondè mwen ka genyen, e ki sa mwen ka fè pou m evite yo?
- Kijan n ap fè konnen si tretman mache?
- Konbyen fwa m pral resevwa tretman? Konbyen tan li pral dire?
- Ki kote m prale pou m jwenn tretman? Èske m ap ka kondwi pou kont mwen?
- Èske m ap kapab kontinye fè aktivite m konn fè yo, tankou travay ak egzèsis?
- Èske gen nenpòt esè klinik ki ta ka bon pou mwen?

A kisa pou m atann mwen apre tretman an

Apre tretman, mande doktè kansè w yon rezime tretman ak yon plan swivi. Yo rele sa yon plan swen sivi. Doktè kansè w pral travay avèk medsen fanmi w oswa medsen tretan w pou ede jere efè segondè tretman an epi kontwole sante jeneral ou. Ou pral fè tès regilye pou verifye si kansè w lan retounen oswa si yon nouvo kansè kòmanse nan yon lòt pati nan kò w.

Ou ka fè fas ak chanjman nan kò w apre tretman. Ou ka gen sikatris si ou fè chiriji. Ou ka pèdi cheve tou. Gen kèk tretman ki ka lakòz pwoblèm nan fason sèvo w fonksyone. Asire w ke w mande doktè a ki sa pou w atann ou epi fè li konnen si ou gen nenpòt pwoblèm.

Moun ki gen timè nan sèvo oswa mwèl epinyè a risk pou yo genyen li ankò oswa fè lòt tip kansè. Menm lè ou santi w byen apre ou fin fè tretman, li enpòtan pou mande ekip swen kansè w la yon kalandriye regilye pou fè tès swivi pou verifye si kansè kolorektal ou an retounen.

Pou kèk moun, kansè a ka pa disparèt konplètman. Yo ka kontinye resevwa tretman, epi tès yo pral toujou nesès pou verifye efikasite li.

Asire w ke w mande:

- Ki kote mwen ka jwenn yon kopi rezime tretman mwen an ak yon plan swivi?
- Konbyen fwa map gen pou m wè ekip swen kansè mwen an?
- Kilè ak kijan mwen ta dwe kontakte yo?
- Èske m ap bezwen fè lòt tès pou m wè si timè m nan retounen, oswa pou m verifye si gen pwoblèm ki lye ak tretman mwen an?
- Èske m ap bezwen fè tès depistaj, tankou yon mamogram oswa kolonoskopi, pou dekouvri lòt kansè byen bonè?
- Èske gen efè segondè ki rive an reta oswa alontèm ke m ta dwe siveye?
- Ki kote mwen ka jwenn dosye medikal mwen an apre tretman?

Rete an sante

Asire w ke w di doktè w oswa ekip swen kansè a si nenpòt efè segondè tretman pa ale oswa si ou gen nenpòt nouvo sentòm.

Gen bagay ou ka fè pou w rete an sante pandan ak apre tretman an. Pa fimen ka ka ede diminye chans ou pou fè yon lòt kansè. Lè w genyen epi kenbe yon gwosè nòmal, manje byen, rete aktif, e lè w evite bwè alkòl, sa ka ede w rete an sante epi redwi risk pou w fè lòt kansè.

Kèk kondisyon ki ogmante risk yon moun genyen pou l gen timè nan sèvo ak nan mwèl epinyè ka ereditè. Pafwa tès jenetik ka fèt pou konnen si ou gen yon tip ki ka eridite. Pale ak ekip swen kansè w pou chèche konnen si tès jenetik bon pou ou.

Jere emosyon w yo

Lè w gen yon timè nan sèvo oswa nan mwèl epinyè, sa ka fè w santi w pè, tris, oswa nève. Li nòmal pou w santi emosyon sa yo, e gen fason pou ede w fè fas ak yo.

- Pa eseye jere emosyon w yo pou kont ou. Pale de yo, kèlkeswa sa yo ye.
- Li NÒMAL pou santi w tris oswa deprime detanzantan, men fè ekip swen kansè w la konnen si w santi emosyon sa yo pandan plis pase kèk jou.
- Si doktè w di sa nòmal, kontinye fè bagay ou renmen tankou pase tan deyò, ale
- nan yon sinema oswa evènman espòtif, oswa ale nan dine.
- Jwenn èd nan aktivite tankou fè manje ak netwaye.

Ou ka kontakte zanmi, fanmi, oswa lidè relijye oswa gwoup. Konsèy kapab ede tou. Gen kèk moun ki twouve sa itil pou pale ak lòt moun ki te pase pa menm eprèw yo. Yon gwoup sipò ka ofri sa. Di ekip swen kansè w lan kijan ou santi w. Yo ka ede w jwenn bon sipò.

Pou plis enfòmasyon ak sipò, vizite sit Entènèt Sosyete Kansè Ameriken (American Cancer Society) nan cancer.org/haitiancreole oswa rele nou nan **1-800-227-2345**. Nou la lè w bezwen nou.